

Uredništvo v
Murski Soboti
....
Rokopise ne vrača
....
Izhaja vsako soboto in stane s poštino vred za celo leto 40 Din, za pol leta 20 Din, za četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-socijalističen tednik

Upravištvo v
Murski Soboti
....
Oglasi:
☐ cm stane 1 Din
Oglasi za celo stran, za 1/2 in za 1/4 strani stanejo 75 para za 1 ☐ cm
Pri večkratni objavi primeren popust

9. številka.

Murska Sobota, dne 19. maja 1923.

I. leto.

Borilcem za narodno-socijalistično misel!

In zopet se Vas bo zbralo na stotine, da, na tisoče v prestolici Slovenije, da dokumentirate za svoje zvišene ideje nacionalnosti in socijalne pravičnosti. V vrvenju najogabnejše politične demagogije, obkoljena od vseh strani od močnih in bogatih kapitalističnih strank, si je znala naša jugosl. narodno-socijalistična stranka ohraniti mirno vest in čiste roke. In to je mnogo! Da, baš danes je to mnogo, ko igrajo denar in druga gmotna sredstva v politiki tako važno vlogo ne le pri stranki, ampak še v mnogo večji meri pri posamezniku.

Da veliko vlogo igrajo! in zato ni čuda, ako jih je nekaj odskočilo! Uskokov nikoli in nikjer ni manjkalo. Ako so uskočili v nasproten tabor iz prepričanja, potem vsa čast jim. Nam pa za njimi ni treba žalovati, kajti bili so suhi listi na zeleni veji. Kar jih je pa uskočilo zaradi gmotnih koristij, za njimi naj se nam oko ne orosi. Ne, še blagrujmo sebe, da smo se jih znebili. Kar jih bo ostalo, ti bodo tem raje, tem intenzivnejše delovali za procvit veličastne narodno-socijalistične ideje, ki nam jo je ustvaril tovariš Klofač, eden najboljših mož bratskega nam naroda češkega.

Narodni socijalisti! Ne bojte se dela! Brez dela ni uspeha. A v delu za ideale stranke ne pozabite na ideale človeštva, na tiste vseobčne ideale, ki so podlaga kulturi. Narodnost in narod Vam naj ne bodita dve prazni besedi! Naroda in njegovih nacionalnih, zlasti pa še njega socijalnih koristij ne nosite samo na jeziku, ampak tudi v srcu! Kajti, kakor je slab kristjan tisti, ki nosi boga le na jeziku, v srcu pa ne, tako je slab narodni socijalist tisti, ki noče pomagati svojemu bližnjemu, a govori venomer o socijalizmu. Narod, ki je izgubil ideale, propada. Čim več pa ima idealov, tem bolj se približuje višku kulture.

Iz oddaljenega Prekmurja, še do nedavna ječečega pod jarmom aristokracije, pošiljamo pozdrave Vam, tovariši Čehoslovaki, ki Vas je uprav mladeniško navdušenje privedlo iz daljnega severa na naš slovenski jug. Pošiljamo pozdrave Vam, tovariši Srbi in Hrvatje, ki ste prispeli v žarišče našega gibanja, v Slovenijo, da se seznanite z našimi načeli in je raznesete širom Jugoslavije. In pošiljamo pozdrave Vam, bratje Slovenci, ki ste tekom par kratkih let v dobi najhujšega političnega in strankarskega boja vzdržali v boju za svoje svetlinje, zapisane na praporu, ki bo baš na binkoštni dni visoko plapolal nad Ljubljano, prestolico Slovenije.

Oblagodarjeno bodi Vaše delo v prid Vas, v prid Slovanstva in človeštva. To Vam na dan svoje ustanovitve, v sredo, dne 16. maja 1923 želi najmlajša:

Krajevna organizacija
„Narodno-socijalistične stranke“
v Murski Soboti.

Državni nameščenci!

Pok stebrovja so čutili v stropu. Zato je izdala vlada ferman, prepovedujoč državnim nameščencem z ozirom na položaj, ki ga zavzemajo, obhode. Opozarja se jih tudi na kvarne posledice; ki bi nastale vsled enourne stavke. Kakšen položaj pa zavzemajo državni nameščenci? Nad vse sramoten! Nekdaj ugleden in čisljan stan, je zbog fanatičnega strankarstva demagogov tako subproletariziran, da se ga sramuje proletarijat sam in se ga ogiblje na javnih prostorih. Beda tega subproletarijata je izzvala klic po združitvi. Razkrojena čreda državnih trpinov je uvidela potrebo organizacije, se uverila, da se je treba strniti v enotno vrsto in z združenimi močmi započeti boj.

Sklenila je, stopiti najprej v nimbusu raztrganih rokavov, obrušeni podplatov in sklešeni podpetnikov pred javnost, da ona prva poda svojo sodbo o upravičenosti zahtev državnih nameščencev. Vsi prejšnji glasovi v oblikah prošelj so ostali glas vpijočega v puščavi, zato je nameravala ta masa v eni gručji zavpiti na javnem, da bi njen glas zabučal do Beograda kot odmev močne detonacije, ki bi naj beogradsko porodico, kateri je strankarstvo vse, pretresel do možgan in jo streznili iz njene strankarske pijanosti.

Vlada sama hoče kvarne posledice, ker noče slišati številnih prošelj sestrane armade, ker nima vremena, še manj pa „par“, da bi podprla ginevajočo stebrovje, a za državno edinstvo kvarno partizansko rovarjenje pa ji ne manjka ničesar. Skušnje nas učijo, da se brez sunka v hrbet... ni nadejati niti enega koraka naprej k zboljšanju našega položaja, zato je treba močne in trdne organizacije. Vsi na plan!

Strnimo se vsi v tesno vez, nobenega ne sme manjkati med bojevniki. Bojni aparat mora delovati promptno in na mah. Za ustnicami med štirimi stenami godrnjati, ne zaleže nič, pokažite vašo nevoljo javno. Zajca med nami ne sme biti nobenega. kakor se je to hotelo izkazati za dan 5. maja 1923 pod plaščem snaženja uradnih prostorov, da ni bila demonstracijska stavka odgodena. Kateri državni nameščenec bi se drznil dvigniti prst zoper svojega so-bojevnika? Efi-jalt, Judež lškarijot bi bil. Bojazljivci in omahljivci vedite, da je interes skupen, da se z našo zmago okoristite prav tako tudi vi vsi. Ne venčajte nas za naš neizprosni boj s sramoto dezertacije iz naših vrst! Pomnite, da so srebrniki kratkorepi in minljivi, vaša imena bi pa bila ovekovečena v zgodovini med imeni najgrših izdajalskih uskokov.

Državni nameščenec.

Knjižna tombola Jugoslovenske Matice.

Žrebanje se vrši na sledeči način: Trije odborniki pokrajinskega odbora Jugoslovenske Matice imajo nadzorstvo pri žrebanju, ki začne v petek, dne 25. majnika. Ta dan se potegneta prvi dve številki, ki se priobčita potem v soboto, odnosno nedeljo v vseh slovenskih dnevnikih.

Kdor je zadel obe številki v eni vrsti, pošlje tombolsko karto v kuverti na naslov: Jugoslovenska Matica v Ljubljani. Odsek kontrolira pravilnost tombolske karte in izžrebane številke ter odda naročilo Matični knjigarni v Ljubljani, da odpošlje takoj dobiček na naslov, ki je pridejan dotični tombolski karti. Naslednji petek, dne 1. junija se vleče tretja številka. Ta se ravno tako priobči v vseh dnevnikih in vsi oni, ki so sedaj izmed treh zadeli dve številki v eni vrsti, pošljejo tombolske karte z natančnim naslovom opremljene v Ljubljano. Tako bodo najbrže izčrpale vse a m b e.

V petek, dne 8. junija vleče se četrta številka. Na vrsto pridejo dobitki terna s tremi številkami v eni vrsti. Postopek isti kakor zgoraj.

V petek, dne 15. junija se vleče peta številka. Na vrsto pridejo dobitki terna in kvaterne s tremi odnosno štirimi številkami v eni vrsti.

V petek, dne 22. junija vleče se šesta številka. Na vrsto pridejo kvaterne in tudi že činkvini, to je 5 številke v eni vrsti.

V petek, dne 29. junija vleče se 7. številka. S to številko bodo gotovo že izčrpani vsi činkvini. Postopek za sprejem dobitkov vedno isti.

V petek, dne 6. julija vlečejo se od 8. do 15. številke. Možno je, da bo tu izžrebana že prva tombola.

Naslednji petek, dne 13. julija potegne se 16. številka ter bodo skoro gotovo izžrebane s to številko vse tombole.

Vse dobitke odpošlje po pošti Matična knjigarna v Ljubljani popolnoma brezplačno za onega, ki je dobiček zadel.

Ambo zadene oni, ki ima na tablici v eni vodoravni vrsti 2 številki, katere so bile vlečene. Terna: kdor ima tri; kvaterne: kdor ima štiri; činkvini: kdor ima pet vlečenih številke v eni vodoravni vrsti. Tombolo ima oni, na čigar tablici so vlečene (zadete) vse številke.

Priporočamo posebno širšemu ljudstvu, da se udeleži tombole. V predzadnji številki smo navedli dobitke, iz kateri vsak razvidi bogatost dobitkov. Veselilo bi nas zelo, da bi Prekmurci zadeli kolikor mogoče največ dobitkov, da bi vendar enkrat našla lepa slovenska knjiga pot v najsevernejši del Slovenije.

Tablica (2 Din komad) niso drage. Sežite pridno po njih.

Domače vesti.

Državna meščanska šola v M. Soboti priredi, dne 23. maja šolsko predstavo v dvorani Ditrih. Na sporedu so deklamacije, petje, telovadba in vesela igra: „Škrati“. Začetek popoldanske predstave (za šol. mladino) ob 16. (4.) uri, večerne pa ob 19:30 (1/2 8.) uri.

Državna borza dela v M. Soboti poroča, da se je zavoda poslužilo od 1. januarja do 12. maja 1923 v celem 10.644 strank in sicer 5317 delodajalcev in 5327 delojemalcev. Posredovanj se je izvršilo 1652. Uspeh je neznan v 3501 slučajih. Odpotovalo je 1794 delavcev za polovično ceno po železnici. — Iščejo se: hlapci, služkinje, kuharice, mesarski, pekovski in kovaški vajenci. Dela prosijo: poljski delavci, kolarski, krojaški in ključavničarski pomočniki.

Kupšinci. Ker je Matija Nemec, dosedanji gerent odstopil, je vlada imenovala za gerenta g. Josipa Gorčana.

Gornja Lendava. Naše domače gasilno društvo priredi dne 3. junija 1923 pri ribniku v Gornji Lendavi (pod milim nebom) vrtno veselico. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na dan 10. junija. Spored bo nekaj posebnega. Poleg

običajnega srečolova, licitacije daril, šaljive pošte bo tudi več šaljivih nastopov, ki bodo brez dvoma povzročili mnogo neprijetnega smeha. Igra prvovrstna ciganska godba. Za dobro postrežbo je preskrbljeno. Čisti dobiček je namenjen za nabavo gasilnega orodja. Za prireditev vlada veliko zanimanje tudi v sosednjih in oddaljenejših krajih, da tudi v Murski Soboti.

Tedenske vesti.

Osebam, ki še niso 30 let stare, je pokrajinska uprava za Slovenijo prepovedala posedovati in nositi orožje. Te osebe morajo tudi, ako so oblasti prijavile svoje orožje, isto oddati in sicer v Prekmurju okrajnem glavarstvu v Murski Soboti, oziroma ekspozituri v Dolnji Lendavi. Ta odredba pokrajinske uprave velja za nedoločeno dobo, dokler namreč ne prenehajo napadi in poboji med različnimi nacionalističnimi, klerikalnimi in socijalističnimi organizacijami. Orožje se ne odvzame, ampak samo deponira oziroma založi pri glavarstvu, ter sine lastnik orožja z istim razpolagati, torej n. pr. prodati. Prepovedano je tudi zbiranje ljudij v gručinah in korakanje v strnjenih vrstah ali gručinah po ulicah, cestah in trgih, ako ima tak nastop očiten namen, da se izziva nasprotne skupine ali pa posameznike, ali pa, ako se hoče ogrožati varnost osebe ali lastnine. Prestopki teh predpisov se kaznujejo z denarnimi kaznimi od 100—500 Din oziroma do 1000 Din ali pa z zaporom do 14 dni in s konfiskacijo orožja na korist državne blagajne.

Za 5.534.108.230 (nad 5½ milijarde) dinarjev bankovcev je v obtoku. Prejšnji teden jih je bilo za približno 75 milijonov manje. Posledica zvišanega obtoka se je takoj pokazala na borzah, kjer je vrednost dinarja nekoliko padla.

„Na poti k sporazumu“. Tako je naslovil Stjepan Radič članek, ki ga je objavil v nekaterih časopisih. Radič priznava, da so nasprotstva med srbskim monarhizmom in hrvaškim republikanstvom prevelika, da bi se dala odstraniti čez noč. Pravi, da je poslal 2 poslanca k Pašiču, da konferirata z njim glede sporazuma. Pravi, ako bodo radikalci za pošten spo-

razum, potem bodo pri prihodnjih volitvah še močnejši, uničeni pa bodo takrat demokraciji. Glede novih volitev je mnenja, da se bodo vršile že novembra meseca letos.

Štedenje. Vlada hoče štediti in znižati število uradnikov. Mi pa mislimo, da bi bilo čisto umestno, ako bi se nekateri uradi sploh popolnoma odpravili. Tudi v vojski bi se lahko marsikaj uknilo. Res ne moremo razumeti, čemu nam treba gardskih polkov! Isto velja glede policije. V mnogih mestih, kjer je svojčas opravljalo vso stražno službo par občinskih stražnikov, je danes na delu cel aparat policijskih uradnikov, stražnikov in agentov. Največ pa si bo država prištedila, ako bo vendar že enkrat revidirala maso svojih odredb, zakonov in uredb in s tem znižala delo po raznih uradih.

Seje narodne skupščine se vrše v znamenju opozicije demokratov, ki so jim najhujši trn v peti. Očitajo jim, da so zatrli svobodo volitev in tako dosegli, da je sedaj v skupščini mnogo manj „državotvornih elementov“ kakor pa jih je bilo prej. Radikalci jim primerno odgovarjajo. Sekundirajo jim Muslimani in slovenski klerikalci. Radičevcev še ni v skupščini. Kaj plodonosnega skupščina seve doslej še ni sklenila.

Udeležba pri pogrebu Judenburških žrtev. Da se omogoči kolikor mogoče častna in mnogobrojna udeležba ljudstva pri pogrebu judenburških žrtev, bo odbor skušal od železniških uprav izposlovati vozne olajšave. V svrhu kontrole je potrebno, da ima odbor pravočasno prijavljena imena vseh onih, ki se nameravajo udeležiti pogreba v Ljubljani in ki žele uživati vozne olajšave. Zlasti pozivamo društva in korporacije, da s svojo mnogoštevilno prisotnostjo pri pogrebu povečajo veličastnost dni prevoza in pokopa in na ta način dokažejo, da se klanjajo duhu žrtev za našo svobodo. Prosimo, da ona društva in korporacije po deželi, ki se nameravajo pogreba udeležiti, to odboru (na naslov dr. Tone Jamar, Prešernova ul. 5) prijavijo in navedejo število onih svojih članov, ki žele imeti vozne olajšave. V prijavi naj bo tudi izjavljeno, ali in kakšna bo udeležba v slučaju, da vozne olajšave ne bi bile priznane. Prevoz se izvrši vsekako v mesecu maju. Podrobnosti se objavijo naknadno. Odbor za prenos

leta 1918 vsled upora v Judenburgu po prekem sodu ustreljenih vojakov bivšega 17. p. p. v Ljubljani.

Prevoz judenburških žrtev. Na odbor prihajajo dopisi za informacijo glede udeležbe pri izkopu žrtev v Judenburgu. Odbor naznanja, da se izkop v Judenburgu vrši brez vsakih posebnih svečanosti, ob večerni uri ob asistenci predpisanih uradnih oseb. Pri izkopu bo navzoč samo 1 odposlanec odbora, ki mora po predpisih potem tudi spremljati vlak, ki bo vozil rakve v domovino. Radi tega odbor priporoča, da oni, ki so nameravali oditi v Judenburg, to opuste. Ako pa hočejo prisostvovati izkopu morejo to storiti le na lastne stroške.

Poziv slovenski javnosti. Stavbna zadruga „Akademski dom“ si je nadela častno a težko nalogo, preskrbovati visokošolcem prepotrebne študijske prostore in stanovanja. V nadvse težavnih razmerah po vojski smo v gornji namen zgradili malo stavbo na Miklošičevi cesti št. 5 poleg „Uniona“. Tu je dobilo do sedaj 22 najrevnejših visokošolcev stanovanje, sicer skromno a vendar pod streho. V hiši smo priredili študijsko knjižnico in napravili veliko študijsko dvorano. Zadruga je navezana izključno le na darove in podpore. Na hiši imamo že okoli 400.000 K dolga, študijska dvorana nima primerne opreme niti je ne moremo kuriti, knjižnica je še skoraj prazna, stanovanjske sobe so še brez obešal in miz. Lahko bi spravili pod streho najmanj še enkrat toliko dijakov, če bi imeli vanj najpotrebnejšo opremo. V interesu države, kulture in blagostanja našega naroda je, da si vzgojimo čim največ in najboljšo inteligence. Zato moramo sedaj, ko država in vseučilišče sama ne more nuditi akademiku poleg profesorjev in predavajev skoraj ničesar, sam pomagati mlademu naraščanju do prepotrebni študijskih pripomočkov ter omogočiti tako življenje da more študirati. Podpisana zadruga se tem potom obrača na slovensko javnost z najuljudnejšo prošnjo, da nam pomaga pri dejstvitvi našega podvzetja ter nas ob raznih priložnostih podpre z denarnimi darovi! Z ozirom na prej navedene okoliščnosti in ker nam je znana naklonjenost našega ljudstva do slovenskega dijaštva smo trdno prepričani, da se bo upoštevala naša prošnja, za kar že vnaprej izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Stavbna zadruga „Akademski dom“ r. z. z o. z. v Ljubljani.

Krajevna organizacija „Narodno-socijalistične stranke“ se je ustanovila minulo sredo v Murski Soboti. Predsednikom je izvoljen tov. Ahčin, krojač v Murski Soboti. To je najmlajša organizacija naše stranke.

Kako se godi Slovincem na Koroškem? V Slov. Plajberku so Nemci

Nekaj misli k predavanju g. prof.

A. Zalaznika o Napoleonu Bonaparteju. *)

Ako primerjamo divja plemena Avstralije, Afrike in Amerike s kulturnimi evropskimi narodi, opazimo velik razloček: tam vidimo človeka, ki živi malo bolje od živali, jedva se zavedajoč človeškega dostojanstva, tu pa razvite države z ogromnim upravnim in vojaškim aparatom, z zakoni in vero, ki urejujejo njega življenje in bitje, z materialno kulturo, ki zapoveduje prirodnim silam in jih vklepa v njegove načrte. In vendar so bili tudi predniki današnjih kulturnih narodov pred par tisoč leti na isti stopnji ko njihovi sedanjji divji tovariši. Kako se je neki napredek izvršil? Pač s trudopolnim delom milijonov: generacija za generacijo je delala, odumirala in predajala svoje znanje naslednikom, dokumentirajoč tako mogočnost človeštva, nemoč in odvisnost posameznika.

Toda človek ne dela samo po ukazu kakor stroj, ampak tudi samostojno ustvarja. Mlajša generacija sicer sprejema kulturo od starejše, toda v njenem delu se kaže stremenje po poglobitvi, smereč proti cilju, ki si ga ustvari na podlagi sprejete kulture in svoje lastne izvirne duševne sile. Toda življenje nam kaže, da se velike mase prav malo zavedajo daljnih ciljev; s podedovano kulturo ustvarjajo le potrebno za življenje; vendar pa polagoma skoro nezavedno polagajo kamenček za kamenčkom k veličastni zgradbi kulture. Celo o povprečnem duševnem delavcu moramo reči, da se v mehaniki svojega dela ne loči bistveno od navadnega delavca; s

tem seveda ne trdimo, da bi lahko posel zamenjala. Prvi dela pač na temelju večjega znanja, ki ga pa uporablja naposled že kar mehanično. Če bi obstojala družba iz samih povprečnikov, bi šli v kulturi korakoma naprej, toda jako počasi. K sreči se pa pojavljajo od časa do časa — čeprav redko — osebnosti, ki vsled svoje nardarjenosti, ne vsled izšolanosti, doumejo celo kulturno stanje človeštva svoje dobe, hkrati pa tudi vse možnosti nadaljnjega razvoja; še več: v sebi čutijo navarnost neodoljivo moralno obvezanost, da delujejo v tem smislu za blagor človeškega rodu. Gotovo: tudi oni so ljudje — egoisti, in še veliki, toda ta stran njihove duševnosti nikdar ne zamori njihove vere, da so izvoljeni voditelji človeštva. Nikakor ni res, kakor trdi nemški filozof Nietzsche, da pripravlja masa pot „nadčloveku“, ampak „nadčlovek“ je, ki daje človeku iz mase pravo vsebino življenja, ki je duša vsej masi.

Tak nadčlovek je bil Napoleon in kot takega ga je g. predavatelj ob 102. obletnici smrti predstavil svojim poslušalcem. Napoleon ni bil samo velik genij, bil je dobrotnik — sejač velikih idej svobode, enakosti in bratstva. Res, da je kot cesar žel sadove velike revolucije tudi v svojo korist, toda velikih pridobitev te dobe v Franciji ni zamoril in vojne njegove so zbudile zanos po novih idejah pri ostalih narodih, s čimer si je sicer sam kopal svojo usodo.

Nesrečo je pač tudi prinašal; toda taka je usoda trpečega, v občutkih in strastnem hotenju živčnega človeštva, da se veliki dogodki porajajo samo iz neizmerne trpljenja, da novi sadovi poganjajo iz krvi. S tem seveda ne maramo trditi, da vsako prelivanje krvi rodi kaj velikega.

Ljudje, kakšen je bil Napoleon, se rode v stoletjih le redki. Med njimi in povprečniki pa

jih je cela vrsta več ali manj bogonadarjenih. Tu se nam vsiljuje vprašanje, ali bo prišlo kdaj do popolne enakosti v kulturi posameznikov? Zgodovina nam odgovarja: nikdar! Res, da splošna izobrazba vedno raste in se v gotovi meri izenačuje; toda že v večjem razmerju raste kultura bogonadarjenih. Pa posadite cvetlico s slabih tal na vrt: steblo se lepša in tudi listi, ali razmerno večji sijaj dobi cvet.

Pogoj za razvoj duševne kulture je svoboda; tu čaka socializem težka naloga, kako združiti svobodo duševnega dela s socialno pravičnostjo. In duševnega dela bo socijalistična družba vedno bolj potrebna, kakor recimo družba s sužnji ali zatiranimi. Večje bo namreč v njej število po svetlih žarkih kulture svoj pogled obračajočih; treba bo torej več luči. Ruska revolucija do zdaj tega vprašanja še ni rešila: dasitudi je kulturni delavec razmeroma jako skromen, vendar ruski učenjak in pisatelj bežita tja, kjer je za nju več svobode, čeprav malo kruha, čakajoč trenutka, ko najde revolucija pravi izraz za združitev socialne pravičnosti z duševno svobodo.

Iz podobnih mislij je izšlo globoko zamišljeno predavanje g. profesorja, ki ga je imel pod egido „Jugoslovenske Matice“. Udeležba je bila dovoljna, vendar je predavanje zaslužilo še več pozornosti. Saj je podalo v okviru življenjske filozofije, ki je našemu veku zelo blizu, zanimivo, originalno zamišljeno, pa vendar objektivno sliko velikega moža. Rečemo lahko: za Mursko Soboto je bilo predavanje prava senzacija za vse, ki jim premišljevanje o življenju, sodobnem in preteklem, ni tuje. Zeleti bi bilo, da bi Jugoslovenska Matica priredila še več takih predavanj; posebno po zimi bi bila dobrodošla. Orožen.

*) Predavanje se je vršilo 5. maja 1923 v Murski Soboti.

napadli slovensko družbo s kolmi in pretepali celo ženske. Na sinčaveškem in dobrolskem pokopališču so napravili Nemci več oskrumb na spomenikih, ki so imeli slovenske napise.

696.000 Din podpore je prejelo Udruženje invalidov v Beogradu iz narodnega fonda. Ministarstvo za socialno politiko je odredilo, da naj invalidske organizacije ta znesek izplačajo invalidom in rodbinam palih vojakov.

Invalidske zadeve. Ker so se pri zadnjem pregledu invalidov izvršile mnogo krivice in se je vsled tega vložilo mnogo pritožb, je bilo ministrstvo socialne politike primorano odrediti ponovni pregled invalidov. Zastopniki invalidskih organizacij bodo pri tem pregledu pazili, da se ne bodo kratile pravice invalidov in se bodo v vsakem slučaju, kjer se ne bo pravilno postopalo, vložila pritožba in opozorilo poslance. Država naj da invalidom, kar jim gre, varčuje naj drugod ima dovolj prilike zato.

Toča v Prekmurju. Minuli torek je padla toča v nekaterih krajih Prekmurja in sosednega Štajerskega.

Bik usmrtil človeka. Na neki grajščini blizu Ljubljane je bik 15letnega hlapca P. Kapljo vrgel na tla in mu tako močno stisnil oprsje, da je bil dečko takoj mrtev.

Samo 2 uri trpi v aeroplanu voznja iz Beograda v Budapešto. Ako pomislimo, da znaša zračna črta med tema dvema mestema nad 300 km, lahko rečemo, da vozi aeroplan 3 krat hitreje od vlaka.

Dvojčka, dečka in deklico, ki sta na celi strani skupaj zaraščena, je v neki vesnici v Dalmaciji porodila neka kmečka žena. Zaraščena sta zdrava.

Tržne cene. Jajca 1:20 do 1:25 Din. Svinjsko meso se je podražilo za 5—6 K pri kg. Boljše blago 110 K, slabše blago 80 K. Moka: Cene so ugodne, ker kaže vzhodni in južni Evropi letina jako dobro. Oves je za 20 do 30 para postal cenejši. V splošnem so cene poljskih pridelkov jako ugodne, ker kaže letina izvanredno dobro. Iz vseh delov države prihajajo ugodna poročila, ki pravijo, da bo letošnja žetev taka, kakoršno še nismo imeli v Jugoslaviji. Posebno dobro kaže krma, seno, ki je prišlo letos za 14 dni prej, kot druga leta. Ako se ne bo vreme prevrglo, bo končano pomanjkanje krme.

Pred par dnevi so bili neki mesarji v Zagrebu policijsko kaznovani, ker so se nedostojno in surovo obnašali napram kupcem.

Pri zadnjem ljudskem štetju so v Borovljah našeli 3027 prebivalcev; od teh 872 Slovencev. Leta 1910. je bilo naštetih le 300 Slovencev.

Vsikdar 10% falejšje blago dobite v manufakturni trgovini Štefana Smodiša na Glavnem trgu v Murski Soboti poleg Dobraja.

Kdor šče peneze na dober intereseš naložiti i što si šče peneze fal vösposoditi, naj ide v Jugoslovenski kreditni zavod v Murski Soboti (poleg apoteke).

Dekleta in gospe, ki hočejo za poletje imeti res elegantne črevljčke in to po izredno nizkih cenah, na je kupijo v tovarni Aleksandra Rogliča v Mariboru (glej oglas). Ne bo jim žal.

„Nova Pravda“, narodno-socialističen tednik v Ljubljani stane na mesec 4 Din, za celo leto torej 48 Din. List priporočamo vsem, ki se zanimajo za delavska in socialna vprašanja sploh.

Naročnike prosimo, naj čimprej poravnajo zaostalo naročnino. Upravništvo „Našega doma“.

Spisi Josipa Kostanjevca, ki so bili naznanjeni že večkrat, so izšli. Segajte po prijetnem ljudskem čitvu! Naročila sprejemajo vse jugoslovanske knjigarne, predvsem knjigarna Panonija v Gornji Radgoni.

Po svetu.

V Lausanne (Lozani) na Švicarskem, kjer se baš vrši orientalska konferenca, je nek ruski begunec po imenu Konradi, bivši ruski častnik izvršil atentat na rusko delegacijo, ki je ravno večerjala v nekem hotelu. Ustrelil je Vorovskega, dalje težko ranil Dibilkovskega in Arensa. Atentator Konradi je to storil iz maščevalnosti, ker so bolševiki zakrivali smrt njegovega očeta. Vorovskij je bil eden najznamenitejših voditeljev bolševistične Rusije ter jo je tekom zadnjih let nastopal v inozemstvu zlasti v Stokholmu in v Rimu. Dne 14. t. m. so truplo Vorovskega v sprevedu odpeljali na kolodvor in naložili na vlak v navzočnosti velikega števila gledalcev. Spreveda so se od konferenčnih delegacij udeležili samo Turki. Značilno je za ostale velesile zastopane na konferenci, da se niti ena ni dala zastopati pri sprevedu in da nobena ni poklonila, kakor je to pač običajno v vseh kulturnih državah, venca v počaščenje umrlega. Pač pa so na krsto Vorovskega položile vence komunistične stranke Italije in Švice. V tem postopanju zapadnih kapitalističnih velesil se zrcali nasprotstvo in smrtno sovraštvo zapadnega kapitalizma do ruskega socializma. To postopanje zapadnih velesil, zastopanih na lozanski konferenci kaže, da je kultura tudi pri nas že v marsičem padla pod nižino, na katero je svetovna vojna privredla človeštvo. Čuditi se potem ne bomo smeli, ako bodo ruski časopisi poročali, kakor da so lozanska javnost in zapadne države soudeležene pri atentatu ali pa da vsaj odobravajo take atentate na bolševike.

Ženske hočejo imeti volilno pravico. Dne 14. t. m. se je vršil v Rimu ženski kongres (gyülejš). Iz raznih krajev sveta je prišlo kakih 2000 žen. Kakor se vidi hočejo torej žene prav resno nastopati za politične pravice, ki za enkrat pristojajo v večini držav le moškim.

Umrla je soproga predsednika čehoslovaške republike g. Masarika. Predsednik Masarik in njegova žena, ki je amerikanka, sta luteranske vere. Kakor je ta žena celo življenje živela skromno, tako skromen je bil tudi pogreb. Nikjer ni bilo tistega pompa, ki je po drugod pri takih prilikah običajen.

V Bolgarski nastopa Stambolijski brezobzirno proti „makedonstvuščim“, to so Bolgari, ki hočejo Makedoniji priboriti samostojnost oziroma jo priklopiti Bolgarski. „Makedonstvuščim“ je na tisoče in tisoče, zlasti med inteligenco. Ker so mu delali preveč neprimlik, jih je sedaj Stambolijski dal več tisoč zapreti. No s tem pa menda „makedonstvuščim“ ne bo spreobrnil, pač pa si bo pridobil na tisoče novih in to še hujših soyražnikov.

Kakor pišejo pariški listi, so povišali v Moskvi (Rusiji) ceno eni številki časopisa „Izvestja“ na 2 miliona rubljev.

Ogromna ura. Dunajski Čeh, Jakob Jawurek je delal eno uro 23 let, ki je največja na svetu. Napravljena je popolnoma iz lesa. Visoka je 3 m, široka 2, tehta 3 kvintale. V sebi ima še 18 drugih manjših ur, 22 gibljivih figur, 16 zvoncev, 2 topova, škatljo za godbo in samogiben vlak, ki vozi vsako uro pod stebriščem ure.

Slovenci v Clevelandu v Ameriki gradijo „Narodni dom“. V tem mestu je na tisoče Slovencev, posebno tudi iz Prekmurja. Zavedni so in izobrazbe željni. Imajo svoja društva. Prirejajo glediške predstave. Največ neprimlike jim dela to, da nimajo primerne dvorane, v kateri bi se mogli vršiti koncerti, glediške predstave, plesi in zborovanja (gyülejši). Vendar se niso ustrašili truda in izdatkov. Zbrali so

nad 100.000 dolarjev in začeli s stavbo, ki sicer ne bo posebno velika, pa bo vendar dostojna hiša malega, a zato tembolj pridnega slovenskega naroda v Clevelandu. Stala bo v celem okoli 200.000 dolarjev, kar pomeni v našem denarju nad 70 milijonov kron.

Narodno-socialistične prireditve o Binkoštih v Ljubljani,

V soboto, 19. maja. Dopoldne in popoldne: Sprejem delegatov in gostov na glavnem kolodvoru. Zvečer ob pol 8. uri: Slavnostna predstava v narodni operi.

V nedeljo, 20. maja. Ob 10. uri dopoldne v dvorani hotela „Union“

I. kongres jugoslov. nar. soc. mladine.

Spored kongresa:

1. Otvoritev.
2. Volitev predsedstva kongresa in komisij.
8. Organizacija narodno-socialistične mladine, njen pomen in smoter (br. Zorko Fakin).
4. Socialna zaščita delavske mladine (br. Rudolf Dobovišek).
5. Kulturna vzgoja delavske mladine (br. Ivo Peruzzi).
6. Strokovno šolstvo (br. Vladimir Kravos).
7. Alkoholizem in mladina (br. Rudolf Tumpej).
8. Stiki med slovansko socialistično mladino (br. Rudolf Šimnovec).

Zvečer ob 8. uri:

Akademija „Bratstva“

v veliki dvorani hotela „Union“ na čast čehoslovaškim delegatom in gostom.

V ponedeljek, 21. maja. Ob 9. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma

IV. redni zbor nar. soc. stranke.

Dnevni red:

1. Naznanila predsedstva.
2. Poročilo načelstva:
  - a) političnega tajnika (tov. Ivan Tavčar),
  - b) organizacijskega tajnika (tov. Franjo Rupnik),
  - c) blagajnika (tov. Josip Ambrožič),
  - d) nadzorstva (tov. Franjo Šalehar).
3. Volitev osrednjega izvrševalnega odbora in nadzorstva.
4. Notranji in zunanji politični položaj (tov. Ivan Deržič).
5. Načela narodnega socializma (tov. dr. Ivo Politeo).
6. Slučajnosti.

Zvečer ob 8. uri: Skupen prijateljski sestanek v hotelu „Tivoli“.

V torek, 22. in sredo, 23. maja. Izled na Bled in v Bohinj.

Listnica uredništva.

G. I. K. v Murski Soboti. Rade volje prejemamo tudi članke in dopise iz vrst pristašev drugih političnih strank. Zastopamo stališče, da je „Naš dom“ glasilo ne-le socialistično ampak tudi nacionalno čutečega občinstva v Prekmurju. Seve nestvarnih in neutemeljenih osebnih napadov bi se radi čuvali ker jemlje to le ugled našemu in torej slovenskemu listu sploh. — **S. M. v Dolnji Lendavi.** V tej obliki ne moremo objaviti. Vsaj za enkrat še ne. Uredništvo.

Koliko je vreden naš Dinar?

	Ta teden	Prejšnji teden
1 švicarski frank stane	18.— D	18.— D
1 laška lira	4:73 „	4:71 „
1 francoski frank	6:30 „	6:25 „
1 češka krona	2:91 „	2:90 „
1 nemška marka	0:46 „	0:46 „
1 avstrijska krona	0:13 „	0:13 „
1 ogrska krona	0:02 „	0:02 „
1 rumunski lej	0:50 „	0:47 „
1 dolar	96.— „	95.— „
1 angleški funt	461.— „	459.— „
1 poljska marka	0:04 „	0:04 „

Smešnice.

Jurče: „Mamica, kupi mi črešnje.“

Mati: „Kje jih pa naj dobim, ko še niso zrele.“

Jurče: „So, saj sem jih videl danes v mestu; nosila jih je neka gospa na svojem klobuku.“

* * *

Jurčetu materi se je zazdelo, da sliši korake na vrtu. Zato reče Jurčetu, naj gre pogledat, kdo je na vrtu. Jurče lenuh, gre namesto na vrt, k oknu in zakliče:

„Hej, kdo je na vrtu?“

Tat, ki je bil zlezal na črešnjo in si polnil žepe, odgovori čisto mirno: „Nihče!“

Jurče se vrne k materi in ji na ponovno vprašanje, kdo je bil na vrtu odgovori: „Nihče!“

* * *

Krojači in krojačice!

Razpošiljam krojne vzorce (muštre) za dame in gospode. Kroje izdelujem po doposlani meri in po serijah normalnih mer.

Knafelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo
LJUBLJANA, Križevniška ulica št. 2/I.

Jurče gre v neko pekarijo in vpraša, po čem so štruklji.

Prodajalka mu odgovori: „6 štrukljev za 5 D.“

Jurče začne računati: Če plačam za 6 štrukljev 5 Din, potem takem plačam za 5 štrukljev 4 Din, za štiri 3, za tri 2, za dva 1 Dinar, za enega torej ne plačam nič. Nato reče: „Dajte mi torej samo enega.“

Štofe, cajge, platno in vsefele blago po najnižji ceni vsikdar dobiti pri

Štefanu Smodiš
trgovina z manufakturnim blagom
MURSKA SOBOTA
GLAVNI TRG.

Črevlji, cipeli!

Črevlji, cipeli!

Izdelovalnica obutev vseh vrst

D. Roglič, Maribor

Koroška cesta 19

Telefon 157

Zahtevajte ilustrovani cenik!

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štajnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (térpapir)

in ostale gospodarske potrebščine in produkte prodaja najbogše in najfalejše

Czipoth Viktor

trгоvec z lesom, drvami in premogom

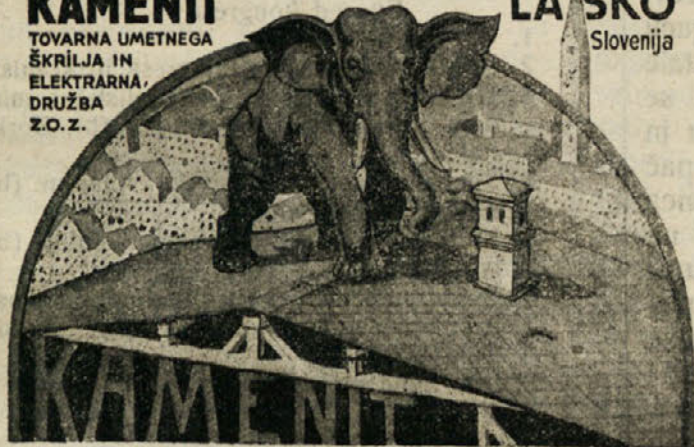
v Murski Soboti

Slovenska ulica

KAMENIT

TOVARNA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA DRUŽBA Z.O.Z.

LAŠKO Slovenija

Azbestno-cementni škrilj KAMENIT

Najcenejša in najtrpežnejša streha. Zahtevajte proračune. Na zahtevo obiski brezplačno!

Zastopnik: **Samuel Kohn, Murska Sobotica.**

Ugodna prilika!

Po nizkih cenah izdelujeta obleke po najnovejšem kroju

krojača Ahčin in Lajnsček v Murski Soboti, Cvetna ul. 92

Kavarna Boroš

V soboto, 19. maja zvečer

KONCERT

Najbougša in najsigurnejša prilika za šparanje!

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z o. z.

podružnica v Murski Soboti

(poleg apoteke)

plača intereš na hranilne vloge in na vloge v tekočem računi

8% brez odpovedi 8%

Na vekše vezane šume se plača intereš po dogovori brez odtegnenj rentnega in invalidskega davka.

Posojila se dovolijo na osebni kredit (proti vekslni) na hipoteke in v tekočem računi.

Zavod stoji neposredno pod državnim nadzorstvom.